

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Auditdienst Rijk

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Directie

Contactpersoon

T 070 333 44 44

Onze referentie
2025-

Uw referentie

Datum 10-12-2025

Betreft Managementreactie SZW op het interim-auditrapport ADR

Geachte mevrouw Heppe-Houweling,

Graag wil ik u bedanken voor het aanbieden van het interim-auditrapport 2025 voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Met belangstelling heb ik hiervan kennisgenomen. Het rapport toont ons belangrijke inzichten in waar we staan als organisatie en biedt verbeterpunten over het financieel beheer en de bedrijfsvoering van SZW. Dit helpt SZW bij te sturen op de aandachtspunten die de ADR is tegengekomen in de voorlopige controle over 2025.

In deze reactie ga ik in op de belangrijkste aandachtspunten en handelingsperspectieven die worden genoemd in het interim-auditrapport.

Financieel beheer Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN)

In 2024 constateerde de ADR dat de RCN-unit SZW op de goede weg is en regie heeft genomen om het financieel beheer te verbeteren. In 2025 is de unit op deze ingeslagen weg voortgegaan. Zij heeft conform uw advies op basis van de controle jaarkalender de eerstelijnscontrole verder versterkt. Ook de andere trajecten, zoals het beschrijven van processen, het verder verstevigen van de staf, het doorlichten van het interne inkoopproces, het toevoegen van een wettelijke grondslag voor het in- en terugvorderen bij de loondervingsvoorziening en het nemen van organisatorische maatregelen leiden tot meer grip op het financieel beheer.

Op het gebied van de vernieuwing van het applicatielandschap van de uitkeringen zijn ook stappen gezet in 2025. Dat gebeurde minder snel dan aanvankelijk verwacht werd, doordat meer onderzoek nodig is om tot een goede leveranciersverwerving te komen. Inmiddels is een programmamanager aangesteld en wordt het projectteam met teamleden zowel in Nederland als in CN, ingericht. In Q1 2026 wordt een plan van aanpak opgeleverd waarin uw advies ter harte wordt genomen door hierin een tijdspad inclusief de deliverables op te nemen. Wij onderzoeken ook in hoeverre we nauwer kunnen samenwerken met de unit door gebruik te maken van de door de RCN te ontwikkelen generieke voorzieningen, zoals een zaakstelsel en een documentmanagementsysteem.

Op basis van uw aanbevelingen, die voortvloeien uit uw controles, zullen we onze voorgenoemde verbeteractiviteiten voor 2026 verder aanscherpen. Zo proberen we gezamenlijk onze aanpak continu te verbeteren.

IT-beheer Financieel Diensten Centrum

In uw Auditrapport van 2023 constateerde u tekortkomingen in de interne beheersing van een aantal General IT Controls (GITC) bij het Financieel Dienstencentrum (FDC). Inmiddels geeft u aan dat het actieplan heeft geleid tot dusdanige verbeteringen dat bij voortzetting van de in gang gezette acties uw bevinding eind 2025 naar verwachting is opgelost. FDC zal ook in 2025 en latere jaren aandacht blijven houden voor het borgen van de gerealiseerde verbeteringen.

Verder adviseert u om per GITC-beheerobject risicoafwegingen formeel te beleggen, uit te voeren en vast te leggen. Het FDC heeft in november twee workshops ingepland om een risicoanalyse uit te voeren om vervolgens aanvullende beheersmaatregelen te implementeren.

Ook constateert u dat het risico op een dubbele en foutieve factuuraanlevering vanuit Digitale Inhuuroplossing Rijksoverheid (DioR) nog steeds aanwezig is. Hiervoor moeten afspraken met BZK worden gemaakt. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle afnemers van Team Tijdelijk Werk. SZW zal bij hen aangeven dat hiervoor gezamenlijk initiatief moet worden genomen. FDC zal waar nodig input voor deze discussie leveren.

Ten slotte zal SZW het signaal geven aan het ministerie van Financiën om te kiezen voor minimaal twee banken, zodat deze standby voor elkaar kunnen staan in geval van calamiteiten.

Sturing en toezicht op ZBO's

Ook heeft u vorig jaar verkennend onderzoek uitgevoerd naar sturing en toezicht op Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's). Daarbij heeft u aangegeven geen overkoepelend inzicht te hebben in de verschillende rollen en verantwoordelijkheden. Dit jaar heeft u verdiepende vragen gesteld, waarmee u meer inzicht heeft gekregen in de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor sturing en toezicht, de rechtmatigheidsdefinitie, het toezicht op rechtmatigheid en de werking van de Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus van het stelsel. Ook heeft u meer inzicht gekregen in de impact van de toenemende signalen van fouten bij UWV, en op de verdere invulling van het toezicht.

Het rapport van Berenschot en het rapport van de Algemene Rekenkamer¹ bieden aanknopingspunten om de interne organisatie van sturing en toezicht bij SZW te verbeteren. Daarbij moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de verschillende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het SUWI-stelsel en binnen de SZW-organisatie. Daar horen ook werkafspraken over de documentatie van formele en informele toezichtactiviteiten bij.

Momenteel zijn wij met UWV in gesprek om te komen tot een meer betekenisvolle invulling van het rechtmatigheidsbegrip, zodat dit cijfer meer inzicht biedt in het aantal onjuiste uitkeringen. Hierover gaan wij ook graag met u in gesprek. Het uitvoeren van de rechtmatigheidscontroles zijn de verantwoordelijkheid van de

¹ 'Fouten bij WIA-uitkeringen: blind voor de signalen, burgers geraakt'

ZBO's en wordt ook op die manier ingevuld. De interne auditdiensten toetsen dit en geven hierover een oordeel. De interne auditdiensten worden op hun beurt ook door onafhankelijke accountants gecontroleerd. Daarnaast worden de interne auditdiensten periodiek beoordeeld op de kwaliteit van hun functioneren door het Kwaliteitsonderzoek Overheidsauditors (KOA). Als stelselverantwoordelijke heeft de minister als taak zich ervan te vergewissen dat het stelsel van interne beheersing en toezicht bij UWV toereikend is. SZW is in gesprek met UWV en SVB over manieren om op een werkbare wijze de controle op rechtmatigheid te verbeteren.

U gaf verder aan het wenselijk te vinden om de onderzoeken naar de kwaliteitsbeoordelingen van de Auditdiensten van UWV en SVB af te ronden voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekeningen, zodat ze betrokken kunnen worden bij het besluit over deze vaststellingen. We gaan graag verder met de ADR in gesprek over het moment van de afronding van deze onderzoeken. De toegevoegde waarde van deze onderzoeken naar kwaliteitsbeoordelingen is namelijk om na te gaan in hoeverre UWV en SVB opvolging hebben gegeven aan de opmerkingen en bevindingen uit de kwaliteitsbeoordelingen. Het voorgestelde moment van afronding door de ADR is te vroeg om dit mee te kunnen nemen in deze onderzoeken.

Cyberweerbaarheid en privacy

U geeft aan dat er weinig voortgang wordt gezien op cyberweerbaarheid en privacy. We onderkennen dat verdere stappen noodzakelijk zijn om de digitale weerbaarheid te vergroten. In het vierde kwartaal van dit jaar is daarom het programma Digitale Weerbaarheid gestart. Dit programma richt zich op onder meer de versterking van de besturing en verantwoordelijkheden rond informatiebeveiliging, beveiliging van de toeleveringsketen, incidentenbeheer, en de weerbaarheid van personeel en bestuur.

Daarnaast wordt een verdiepingsslag gemaakt op de reeds in kaart gebrachte kroonjuwelen. Hiermee erkennen we dat het afgelopen jaar vooral in het teken stond van voorbereiding en dat de voortgang beperkt bleef tot kleine stappen, maar we verwachten dat deze stappen de basis vormen voor structurele verbeteringen op de langere termijn. Ook gaf u aan nader onderzoek te doen op het gebied van cyberweerbaarheid. De resultaten van dit onderzoek betrekken we graag bij verdere verbeteringen.

Op het gebied van privacy hebben we te maken gehad met enkele organisatorische tegenslagen. Dit ontslaat ons echter niet van onze verantwoordelijkheid voor een adequate bescherming van persoonsgegevens. We blijven ons inspannen om de volwassenheid op het gebied van privacy te verhogen en de privacy-organisatie te versterken. Reeds gestarte initiatieven worden opnieuw met volle inzet opgepakt, met als doel de naleving van privacywetgeving structureel te borgen en de bewustwording binnen de organisatie te vergroten. Daarnaast zullen we in 2026 cyberweerbaarheid in het Audit Committee bespreken.

Directie [redacted]

Datum
21-10-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

M&O-beleid

Ik ben blij om te lezen dat u in uw rapport opmerkt dat SZW in 2022 toereikend beleid heeft opgesteld om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik van regelingen te voorkomen. Daarbij constateert u dat de eerder gestarte interne evaluatie van het M&O-beleid nog niet is afgerond. Ons streven is om deze in het najaar van 2025 te hebben afgerond. We zullen bezien of we het beleid kunnen aanpassen op basis van de conclusies uit deze evaluatie.

Verder merkt u op dat de M&O-kalender op onderdelen verouderd en niet volledig ingevuld is. Ik onderstreep het belang van het hebben van een actuele en volledige M&O-kalender. Om directies daarin te ondersteunen is de M&O-kalender inmiddels geactualiseerd en vereenvoudigd. Deze versie maakt deel uit van de jaaraanschrijving voor de interne planning & control-cyclus van 2026, zodat de kalender volgend jaar weer actueel en volledig is. Tot slot adviseert u om de tijd te verkorten tussen de doorlichting van bestaande wetten en besluitvorming over eventuele te nemen aanvullende beheersmaatregelen. SZW spant zich samen met stakeholders in om waar dat kan te onderzoeken of het verkorten van de doorlooptijd mogelijk is.

Tot slot

Ik wil u bedanken voor de open en constructieve wijze waarop we van gedachten hebben gewisseld de afgelopen maanden. Ik waardeer de adviezen en aanbevelingen die u heeft gegeven voor SZW en zie uit naar onze verdere samenwerking in de komende maanden.

Met vriendelijke groet,

Secretaris-Generaal,

[redacted]
Marieke van Wallenburg